

Nowe zasady ubiegania się przez podatników podatku od towarów i usług o zwrot VAT zapłaconego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej

Od dnia 1 stycznia 2010 r. będą obowiązywać przepisy dyrektywy 2008/9/WE dnia 12 lutego 2008 r. określającej szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE, podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu, lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim. Dotyczy to zatem również polskich podatników podatku od towarów i usług, którzy zamierzają ubiegać się o zwrot podatku od wartości dodanej (VAT) zapłaconego przy nabyciu towarów i usług w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Główną zmianą, która wynika z wejścia w życie nowej dyrektywy dotyczącej zwrotu podatku jest sposób (tryb) w jakim podatnicy mogą ubiegać się o zwrot VAT zapłaconego w cenie nabywanych towarów lub usług w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Uwaga

Od dnia 1 stycznia 2010 r. podatnicy VAT mogą ubiegać się o zwrot VAT zapłaconego w cenie nabywanych towarów lub usług w innym państwie członkowskim (w państwie członkowskim zwrotu), składając wniosek w formie elektronicznej w państwie członkowskim siedziby, za pośrednictwem portalu elektronicznego, utworzonego przez to państwo członkowskie. Zasady te dotyczą wniosków składanych po 31 grudnia 2009 r.

Odpowiednie przepisy umożliwiające podatnikom podatku od towarów i usług zastosowanie się do powyższych regulacji (złożenie wniosku o zwrot podatku zgodnie z nowymi zasadami), zostały zawarte w ustawie z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 195, poz. 1504), która w art. 1 pkt 10 wprowadza zmiany w art. 89 ustawy, oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2009 r. w sprawie wniosków o zwrot podatku od wartości dodanej naliczonego w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Wspólnoty Europejskiej (Dz. U. Nr 224, poz. 1800).

Kto może ubiegać się o zwrot podatku od wartości dodanej w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej

O zwrot podatku od wartości dodanej może ubiegać się podatnik, o którym mowa w art. 15 ustawy o podatku od towarów i usług. Podatek, o zwrot którego występuje podatnik, zawarty jest w cenie nabywanych przez niego towarów i usług lub zapłacony w związku z zaimportowaniem przez niego towarów w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Wspólnoty Europejskiej, wykorzystywanych do wykonywania czynności dających podatnikowi prawo do obniżenia kwoty należnego o kwotę podatku naliczonego na terytorium kraju.

Mając na uwadze regulacje ww. dyrektywy 2008/9/WE (art. 3 i 4) chodzi tu oczywiście wyłącznie o takich podatników podatku od towarów i usług, którzy na terytorium państwa członkowskiego zwrotu, w okresie zwrotu;

- 1) nie mieli siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, z których dokonywano transakcji gospodarczych, albo, w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności

gospodarczej, nie mieli tam stałego miejsca zamieszkania ani zwykłego miejsca pobytu,

- 2) nie dostarczali żadnych towarów ani nie świadczyli usług uważanych za dostarczane lub świadczone w państwie członkowskim zwrotu, z wyjątkiem transakcji:
 - dostawy usług transportu i usług pomocniczych do takich usług, zwolnionych zgodnie z art. 144, 146, 148, 149, 151, 153, 159 lub 160 dyrektywy 2006/112/WE,
 - dostawy towarów i usług na rzecz osoby zobowiązanej do zapłaty VAT zgodnie z art. 194 – 197 i art. 199 dyrektywy 2006/112/WE.

Zwrot podatku nie przysługuje w odniesieniu do:

- 1) kwot VAT, które według ustawodawstwa państwa członkowskiego zwrotu zostały nieprawidłowo zafakturowane,
- 2) kwot VAT zafakturowanych w odniesieniu do towarów, których dostawa jest, lub może być, zwolniona na mocy art. 138 lub 146 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2006/112/WE.

- Oczywiście każde państwo członkowskie implementuje te przepisy odpowiednio do swojego prawodawstwa.

Uwaga

Prawo do zwrotu podatku naliczonego określa się zgodnie z dyrektywą 2006/112/WE, na zasadach stosowanych w państwie członkowskim zwrotu (art.5 dyrektywy 2008/9/WE).

Co należy zrobić by ubiegać się o zwrot podatku

W tym celu podatnik, za pośrednictwem właściwego naczelnika urzędu skarbowego, składa do właściwego państwa członkowskiego zwrotu (w którym dokonywał zakupów) wniosek o zwrot podatku, wykorzystując stworzony w tym celu specjalny portal elektroniczny.

Uwaga

Wniosek o zwrot podatku musi być złożony wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wniosek należy złożyć nie później niż do dnia 30 września roku następującego po roku podatkowym, którego wniosek dotyczy. Wniosek uznaje się za złożony, jeżeli podatnik przedstawi wszystkie informacje wskazane we wniosku (m.in. dane dotyczące podatnika (wnioskodawcy), okres do którego odnosi się wniosek, szczegóły dotyczące rachunku bankowego, na który ma być dokonany zwrot podatku, informacje dotyczące importowanych towarów oraz nabytych towarów i usług m.in. określenia ich rodzaju według kodów i podkodów, o których mowa w załączniku do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1174/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiającego zasady wykonania art. 34a i 37 rozporządzenia Rady (WE) nr 1798/2003 w odniesieniu do zwrotu podatku od wartości dodanej zgodnie z dyrektywą Rady 2008/9/WE (Dz. Urz. UE L 314 z 01.12.2009, str. 50), jak również informacje o załącznikach. Wniosek przewiduje również korektę obliczonej proporcji, która ulegnie zmianie po złożeniu wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej - art. 89 ust. 11) ustawy.)

- Wykaz informacji, jakie powinien zawierać wniosek oraz wykaz kodów używanych do przekazywania informacji przedstawione zostały w załącznikach do broszury.

Uwaga: dyrektywa 2008/9/WE przewiduje możliwość wystąpienia o zwrot podatku za okres nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż rok podatkowy lub za okres krótszy niż ostatnie 3 miesiące tego roku (art. 16 dyrektywy).

Jeżeli wniosek o zwrot odnosi się do okresu zwrotu krótszego niż rok kalendarzowy, ale nie krótszego niż 3 miesiące, postulowana kwota zwrotu VAT nie może być mniejsza niż 400EUR lub jej równowartość w walucie krajowej. Jeżeli wniosek o zwrot odnosi się do okresu zwrotu wynoszącego rok kalendarzowy lub pozostałą część roku kalendarzowego, kwota VAT nie może być mniejsza niż 50 EUR lub jej równowartość w walucie krajowej (art. 17 dyrektywy).

Kiedy wniosek o zwrot podatku od wartości dodanej nie jest przekazywany do właściwego państwa członkowskiego zwrotu

Wniosek o zwrot nie jest przekazywany do właściwego państwa członkowskiego zwrotu, w przypadku, gdy w okresie do którego odnosi się wniosek, podatnik:

- 1) nie był podatnikiem, o którym mowa w art. 15 ustawy;
- 2) dokonywał wyłącznie dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku innych niż transakcje zwolnione, w odniesieniu do których przysługuje odliczenie podatku naliczonego (np. w odniesieniu do usług ubezpieczeniowych, czy pośrednictwa w udzielaniu kredytów, jeżeli miejsce świadczenia tych usług jest terytorium państwa trzeciego, transakcje te wymienione zostały w art. 86 ust. 9 ustawy o podatku od towarów i usług),
- 3) był zwolniony od podatku na podstawie art. 113 ustawy (zwolnienie podmiotowe).

W takich sytuacjach naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie o nieprzekazaniu wniosku o dokonanie zwrotu do właściwego państwa członkowskiego. Na to postanowienie służy zażalenie.

O wydaniu postanowienia podatnik jest powiadamiany również za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wnioskowana kwota zwrotu podatku w przypadku stosowania proporcji

Jeżeli towary lub usługi, od których podatnik ubiega się o zwrot podatku od wartości dodanej, były wykorzystywane tylko częściowo do wykonywania czynności dających prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego na terytorium kraju, podatnik ma obowiązek, przy określaniu kwoty zwrotu podatku, w składanym wniosku uwzględnić proporcję obliczoną zgodnie z art. 90 i 91 ustawy.

Postępowanie przy zmianie proporcji

Jeżeli po złożeniu wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej obliczona proporcja ulegnie zmianie, podmiot uprawniony uwzględnia zmianę tej proporcji oraz dokonuje odpowiedniej korekty kwot podatku do zwrotu wynikającej ze zmiany tej proporcji:

- 1) we wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej składanym w roku podatkowym następującym po roku podatkowym, za który lub którego część złożony został ten wniosek.
- 2) składa korektę wniosku o zwrot podatku od wartości dodanej, jeżeli w roku podatkowym następującym po roku podatkowym, za który lub którego część złożony został ten wniosek, podatnik nie występuje o zwrot podatku.

Uwaga

- przepisy dyrektywy przewidują możliwość żądania przez państwo członkowskie zwrotu dodatkowych informacji lub dokumentów niż te zawarte we wniosku,
- państwo członkowskie zwrotu określa język lub języki, których wnioskodawca ma używać celem przedstawienia informacji zawartych we wniosku lub ewentualnych informacji dodatkowych,
- państwo członkowskie zwrotu może wymagać, aby wraz z wnioskiem o zwrot podatku, wnioskodawca przedłożył drogą elektroniczną kopię faktury lub dokumentu importowego, z których wynikają kwoty do zwrotu.